

HSY:n perussopimuksen muuttaminen

598/00.04.01/2014

KV 16.09.2019 § 45

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän hallitus käsitteli kokouksessaan 14.6.2019 § 61 kuntayhtymän perussopimuksen muuttamista koskevan asian ja päätti lähettää ehdotuksen perussopimuksen muuttamisesta jäsenkunnille käsiteltäväksi.

Kuntayhtymän perussopimuksen hyväksyvät kuntalain 55 § nojalla jäsenkuntien valtuustot.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä on perustettu jäsenkuntien Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten välisellä perussopimuksella vuonna 2009. Perussopimuksessa on sovittu kuntayhtymän toimintaan ja hallintoon liittyvistä keskeisistä asioista.

Kuntalaki muuttui 1.5.2015 ja uudessa kuntalaissa kuntien yhteistoimintaa koskevat säännökset poikkeavat joiltakin osin vuoden 1995 kuntalain säännöksistä. Uuden kuntalain 147 §:n siirtymäsäännöksen mukaan kuntayhtymien perussopimukset on saatettava kuntalain 8 luvussa säädetyn mukaiseksi vuoden 2019 loppuun mennessä.

Kuntalain 56 §:ssä säädetään kuntayhtymän perussopimuksen vähimmäisisällöstä. Perussopimuksessa on sovittava ainakin:

1. kuntayhtymän nimestä, kotipaikasta ja jäsenkunnista;
2. kuntayhtymän tehtävistä sekä tarvittaessa 8 §:ssä tarkoitetun järjestämisvastuun siirtymisestä;
3. yhtymäkokousedustajien tai yhtymävaltuuston taikka muun ylintä päätösvaltaa käyttävän toimielimen jäsenten lukumäärästä ja äänivallan perusteista;
4. kuntayhtymän muista toimielimistä sekä niiden tehtävistä, päätösvallasta ja koollekutsumisesta;
5. siitä, mikä kuntayhtymän toimielin valvoo kuntayhtymän etua, edustaa kuntayhtymää ja tekee sen puolesta sopimukset, sekä siitä, millä tavoin oikeudesta kuntayhtymän nimen kirjoittamiseen päätetään;
6. jäsenkuntien osuudesta kuntayhtymän varoihin ja vastuusta sen veloista sekä muista kuntayhtymän taloutta koskevista asioista;

7. kuntayhtymän hallinnon ja talouden tarkastuksesta;
8. kuntayhtymästä eroavan jäsenkunnan ja toimintaa jatkavien jäsenkuntien asemasta;
9. kuntayhtymän purkamisesta ja loppuselvityksen suorittamisesta;
10. menettelystä, jolla kuntayhtymän alijäämä katetaan tilanteessa, jossa jäsenkunnat eivät ole hyväksyneet 119 §:n 2 momentissa tarkoitettua sopimusta kuntayhtymän talouden tasapainottamisesta;
11. talouden ja toiminnan seurantarjestelmästä ja raportoinnista jäsenkunnille.

Perussopimuksen muuttamista on valmisteltu HSY:n ja sen jäsenkuntien lakimiesten kesken. Perussopimukseen on lisätty kuntalain edellyttämät määräykset alijäämän kattamisesta, talouden ja toiminnan seurantarjestelmästä ja raportoinnista jäsenkunnille. Mallina ehtojen muotoilussa on käytetty Kuntaliiton vuonna 2016 julkaistua perussopimusmallia. Lisäksi perussopimukseen on tehty tarkennuksia, joilla sopimus on saatettu kuntayhtymän tehtävien, yhtymäkokouksissa käsiteltävien asioiden ja lausunto-menettelyn osalta vastaamaan nykytilannetta.

Hallituksen toimikauden ja tarkastuslautakunnan jäsenten lukumäärän osalta perussopimus vastaisi HSL-kuntayhtymän perussopimusta.

Yhdyskuntavaliokunta päätti kuitenkin kokouksessaan 20.8.2019 ehdottaa, että perussopimusta täydennettäisiin seuraavasti:

§ 5 "Ääniosuudet pyöristetään lähimpään täyteen kokonaislukuun, joka on vähintään 1".

§ 9 "Varajäsenellä on aina läsnä- ja puheoikeus hallituksen kokouksessa".

Muilta osin valiokunta hyväksyi muutetun perussopimuksen ja päätti esittää KH:lle, että se esittäisi KV:lle HSY:n perussopimuksen hyväksymistä liitteen 2 mukaisesti siten, että HSY täydentäisi sopimukseen edellä esitetyt lisäykset.

Valmistelussa KH:lle (KH 9.9.2019) tuotiin esiin, että perussopimuksen voimaan tulon edellytyksenä on, että jäsenkuntien valtuustot ovat sen yhtäpitävillä päätöksillä hyväksyneet. Koska tässä vaiheessa muidenkin jäsenkuntien valtuustot ovat jo hyväksyneet ehdotuksen uudeksi perussopimukseksi (Vantaa 26.8.2019, Helsinki 28.8.2019 ja Espoo 9.9.2019), on asian käsittelyn tässä vaiheessa jo melko haasteellista esittää muutoksia perussopimukseen.

Sinänsä yhdyskuntavaliokunnan ehdottamat lisäykset ovat ymmärrettävät ja osoittavat pienen kunnan huolen menettää vaikutusmahdollisuutensa muiden jäsenkuntien väestömäärän kasvaessa absoluuttisena väestömääränä paljon Kauniaista enemmän.

Yhdyskuntavaliokunnan esittämien lisäysten johdosta tuotiin KH:lle esiin, että liitteenä 2 olevan perussopimuksen 5 §:n 1 kappaleen mukaan jokaisella jäsenkunnalla on yksi edustaja, jolloin 2 kappale lähinnä tarkoittaa äänivaltaosuuksien jakauman. Koska kappaleet eivät voi olla ristiriidassa keskenään, johtopäätöksenä on, että Kauniaisilla on jatkossakin nyt hyväksyttävän perussopimuksen perusteella yhtymäkokouksessa aina yksi edustaja, jolla on vähintään yksi ääni.

Lisäksi liitteenä olevan perussopimuksen 9 §:n 2 kappaleen perusteella Kauniaista edustaa jatkossakin hallituksessa vähintään yksi varsinainen jäsen (koska muita jäsenkuntia ei ole ko. kuntaryhmässä). Edellä oleva tarkistettiin vielä erikseen HSY:ltä, jonka lakimiehen mukaan uuden jäsenen mukaantulo kuntayhtymään johtaa myös perussopimuksen muuttamiseen, vastaavalla tavalla kuin esim. HSL:n kohdalla.

KH:n kokouksessa käydyin keskustelun jälkeen KH, hyväksyessään perussopimuksen, samalla päätti esittää KV:lle, että KV edellyttää, että kaikilla perustajakunnilla säilyy jatkossakin vähintään yksi varsinainen hallituspaikka, mikäli HSY:n jäsenkuntien määrä tulevaisuudessa kasvaa.

Perussopimukseen tehtävät muutokset näkyvät **liitteessä 1** siten, että tehtävät poistot on merkitty punaisella fontilla ja muut muutokset sinisellä fontilla.

HSY:n hallituksen ehdotus hyväksyttäväksi perussopimukseksi on esityslistan **liitteenä 2**.

KH:

Valtuusto päättää hyväksyä HSY:n perussopimuksen **liitteen 2** mukaisesti. Samalla KV edellyttää, että kaikilla perustajakunnilla säilyy jatkossakin vähintään yksi varsinainen hallituspaikka, mikäli HSY:n jäsenkuntien määrä tulevaisuudessa kasvaa.

Lisäksi KV päättää oikeuttaa kaupunginjohtajan tarvittaessa tekemään sopimukseen teknisluonteisia korjauksia.

Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että kuntayhtymän muut jäsenkunnat ovat tehneet vastaavan sisältöisen päätöksen.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.